

Mamta Bansal & others v. State of Punjab & others 558
(Swatanter Kumar, J.)

ਸਵਤੰਤਰ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਜੇ.ਐਸ. ਨਾਰੰਗ ਜੇ.ਜੇ

ਮਮਤਾ ਬਾਂਸਲ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦਾ ਰਾਜ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ

2001 ਦਾ CWP ਨੰਬਰ 13722

29 ਨਵੰਬਰ, 2001

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950 - ਕਲਾਮ 16(4) ਅਤੇ 226—ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਮੈਡੀਕਲ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਨਿਯਮ, 1997—ਅਧਿਆਇ II ਪੈਰਾ 5(ਵੀ) — ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ 25 ਮਈ, 2001 ਅਤੇ 21 ਅਗਸਤ, 2001 ਦੀਆਂ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ—ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਮੈਡੀਕਲ ਕੋਰਸਾਂ ਲਈ ਦਾਖਲਾ — ਮੈਡੀਕਲ ਕੌਂਸਲ ਭਾਰਤ ਦੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਯੋਗਤਾ ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਲਗਾਉਣਾ - ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਐਲਾਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਯੋਗਤਾ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਸਾਰੀਆਂ ਰਾਖਵੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਲਈ - ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਫੈਸਲਾ। ਯੋਗਤਾ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਜਨਰਲ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਗੰਭੀਰ ਪੱਖਪਾਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ ਜਦੋਂ ਰਾਖਵੀਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਖਲਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਰਾਖਵੇਂ ਵਰਗ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਯੋਗਤਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ- ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਫੈਸਲਾ। ਕਾਉਂਸਿਲ ਦੀ ਪੂਰਵ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਮਨਮਾਨੀ, ਅਣਉਚਿਤ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਨਾ ਤਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨਯੋਗ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ-ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ। ਅਸਲ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਸ਼ਟ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸੂਚਨਾ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਤਾਂ ਪਿਛੋਕੜ ਵਾਲੇ ਜਾਂ ਪਿਛੋਕੜ ਵਾਲੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 21 ਅਗਸਤ, 2001 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨ ਜਾਂ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਪਰ 25 ਮਈ, 2001 ਦੀ ਸਰਕਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਅਨੁਸਾਰ ਬਰੋਸ਼ਰ ਦੀਆਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ। ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿ ਇਹ ਮੈਡੀਕਲ ਕੌਂਸਲ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਬਰੋਸ਼ਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅੰਕਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਇਕੱਲੇ ਪ੍ਰਾਸਪੈਕਟਸ ਦੀ ਰਚਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨੀਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਅਤੇ ਪਾਰਸਲ ਹੈ ਅਤੇ

ਮੈਡੀਕਲ ਕੌਂਸਲ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਨੁਸਖਾ। ਸਰਕਾਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ (ਕਾਰਨਾਂ) ਸਮੇਤ ਆਪਣੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੀਤੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ 'ਤੇ ਹੈ, ਪਰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੀ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਰੱਖੀ ਗਈ ਕਾਉਂਸਲਿੰਗ ਵੀ, ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣਾ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਜਾਇਜ਼ ਤਰੀਕੇ ਦੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ 21 ਅਗਸਤ, 2001 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾ ਤਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੀ।

(ਪੈਰਾ 21 ਅਤੇ 29)

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਡੀਕਲ ਕੋਰਸਾਂ ਸਮੇਤ ਆਪਣੀ ਆਮ ਸਿੱਖਿਆ ਨੀਤੀ

ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਪਰ ਅਜਿਹੇ ਗਠਨ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਯੋਗਤਾ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਮੈਡੀਕਲ ਕੌਂਸਲ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਸੂਝ-ਬੂਝ ਨਾਲ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਮੈਡੀਕਲ ਕੌਂਸਲ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਸਮੇਤ ਦੂਕਵੇਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਅਜਿਹੀ ਪਾਬੰਦੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪੱਖਾਂ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਇਹ ਮੰਨਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਕਸਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਰਤ ਲਗਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੌਂਸਲ ਦੁਆਰਾ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਰਤ ਲਗਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਹੀ ਛੱਡਿਆ ਜਾ ਵਾਪਸ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਦਿੱਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ। ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਅਚਾਨਕ ਵਾਪਸ ਲੈਣਾ, ਉਹ ਵੀ ਕਾਉਂਸਲਿੰਗ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਨਾਲ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮੈਡੀਕਲ ਕੌਂਸਲ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੀ ਪੂਰਵ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਈ ਗਈ ਅਤਿਅੰਤ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਾਜਬ ਸਮਝ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ।

(ਪੈਰਾ 32 ਅਤੇ 51)

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਗਲਤ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਤਰੁੱਟੀਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਰਾਜ, ਆਪਣੀਆਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਮੈਡੀਕਲ ਕੌਂਸਲ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਵਿਧਾਨਕ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸਿੱਖਿਆ (ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਰਤ) ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਰਾਜ ਦੀ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨ ਨਾਲ ਜਾਂ ਪਿਛਲਾ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਇਹ ਇੰਗਡ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਉਸ ਵਸਤੂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਅਸਲ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਗਠਜੋੜ ਨੂੰ ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਰਾਜ ਦੀ ਨੀਤੀ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਮੂਲ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆਤਮਕ ਜਾਂ ਵਿਆਖਿਆਤਮਕ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਸਪੈਕਟਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਸਾਰਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅੰਤਰੀਵ ਲਈ ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਭ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਪੈਟੈਂਟ ਆਪਹੁਦਰੇਪਣ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਜਾਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਨਿਰਪੱਖਤਾ, ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਅਤੇ ਸਥਿਰਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

(ਪੈਰਾ 65 ਅਤੇ 66)

ਜੀ.ਐਸ. ਬਾਜਵਾ, ਦਿਵਜੇਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਲ ਵਕੀਲ, 2001 ਦੇ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 13722 ਵਿੱਚ
ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ।

ਆਰਕੇ ਚੋਪੜਾ, 2001 ਦੇ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ 13003 ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ

ਐਨਐਸ ਗਿੱਲ, 2001 ਦੇ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 12346 ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ

ਵੀ.ਕੇ. ਮਹਾਜਨ, 2001 ਦੇ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 12200 ਵਿੱਚ *ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ*

ਰਮੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ, 2001 ਦੇ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 12156 ਵਿੱਚ *ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ।*

ਆਰਡੀ ਬਾਵਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ

ਦੀਪਕ ਸਿੱਬਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ

Mamta Bansal & others v. State of Punjab & others 560
(Swatanter Kumar, J.)

ਵੀਕੇ ਮਹਾਜਨ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ

ਏ.ਜੀ. ਮਸੀਹ, ਡੀ.ਏ.ਜੀ., ਪੰਜਾਬ

ਅਨੁਪਮ, ਗੁਪਤਾ, ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਐਡਵੋਕੇਟ।

ਨਿਰਣਾ

ਸਵਤੰਤਰ ਕੁਮਾਰ, ਜੇ.

(1) ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਖੋਜ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ 21 ਅਗਸਤ, 2001 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੀਵਿਲ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ ਆਈ 2 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪੰਜ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ। ਇਹ ਅਧਿਸੂਚਨਾ 25 ਮਈ 2001 ਨੂੰ 25 ਜੂਨ 2001 ਨੂੰ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਬਦਲਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮੈਡੀਕਲ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਮੈਡੀਕਲ ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ (ਪੀਐਮਈਟੀ)-2001 ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਮਿਤੀ 21 ਅਗਸਤ, 2001 ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ:-

“ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ

ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਖੋਜ ਵਿਭਾਗ

(ਸਿਹਤ III ਸ਼ਾਖਾ)

ਸੂਚਨਾ

21 ਅਗਸਤ, 2001

ਨੰ. 5/2001-5HB3/4304।—ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਮਿਤੀ 25 ਮਈ, 2001 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੋਧਣ ਲਈ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਏ ਹਨ, —ਵੀਡੀਓ ਨੰ. 5/1/2001-5HB3/3009, ਮਿਤੀ 25 ਮਈ, 2001 ਤੱਕ ਉਹ ਪੈਰਾ 8(i) ਅਤੇ (ਬੀ) ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ/ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਖੇਡ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪਾਹਜ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਅੰਕ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਹੁਣ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ/ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਖੇਡਾਂ ਅਤੇ ਅਪਾਹਜ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਯੋਗਤਾ ਵਾਲੇ ਅੰਕਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਅਕਾਦਮਿਕ ਸੈਸ਼ਨ PMET 2000 ਲਈ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਨੀਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਮਿਤੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ

ਐਸ.ਡੀ./-

21 ਅਗਸਤ, 2000

ਐਨਐਸ ਰਤਨ,

ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ, ਸਕੱਤਰ ਸਰਕਾਰ ਪੰਜਾਬ,

ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਰਿਸਰਚ ਵਿਭਾਗ।

ਨੰ. 5/1/2001--5HB3/4305, ਮਿਤੀ 21 ਅਗਸਤ, 2001

ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਸਮੇਤ ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਕਾਪੀ ਕੰਟਰੋਲਰ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਅਤੇ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਵਿਭਾਗ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ, ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਗਜ਼ਟ (ਅਸਾਧਾਰਨ) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਇਸ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੇ ਸੌਂ ਕਾਪੀਆਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰੇਗਾ।

ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ, ਸਰਕਾਰ, ਪੰਜਾਬ, ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਖੋਜ ਵਿਭਾਗ।

(2) ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਨੇ 25 ਮਈ, 2001 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ, ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ ਹੈਲਥ ਸਾਇੰਸਜ਼, ਫਰੀਦਕੋਟ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ" ਵਜੋਂ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ) ਨੂੰ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਮੈਡੀਕਲ ਦਾਖਲਾ ਟੈਸਟ 2001 ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ। MBBS, BDS ਅਤੇ ਹੋਰ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਕੌਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ। ਇਸ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਦਿਅਕ ਸਾਲ ਲਈ ਆਪਣੀ ਨੀਤੀ ਵੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਸਨ ਅਤੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਹੋਣੀਆਂ ਸਨ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਅਤੇ ਵਰਗਾਂ ਲਈ ਸੀਟਾਂ ਦੇ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਵੀ ਉਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਧਿਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੋਰਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲਿਆਂ, ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ, ਅੰਗਰੀਣ, ਖੇਡ ਵਰਗ ਆਦਿ ਲਈ ਵੀ ਸੀਟਾਂ ਰਾਖਵੀਆਂ ਸਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਅਧੀਨ ਯੋਗਤਾ ਦੀਆਂ ਆਮ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, 85% ਸੀਟਾਂ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਰਾਖਵੀਆਂ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ 10+1 ਅਤੇ 10+2 ਦੀਆਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ 15% ਸੀਟਾਂ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚੋਂ 10+1 ਅਤੇ 10+2 ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੋਰ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ ਰਾਖਵੀਆਂ ਸਨ। .

(3) ਮੌਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਯੋਗਤਾ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਾਉਂਸਲਿੰਗ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬਦਲੀਆਂ ਅਤੇ ਬਦਲੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਯੋਗਤਾ ਧਾਰਾਵਾਂ 8 (ਏ) ਅਤੇ (ਬੀ) :-

“(ਏ) ਐੱਮ.ਬੀ.ਬੀ.ਐੱਸ./ਬੀ.ਡੀ.ਐੱਸ. ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦਾ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੇ ਲਏ ਗਏ ਭੌਤਿਕ ਵਿਗਿਆਨ, ਰਸਾਇਣ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਜੀਵ ਵਿਗਿਆਨ ਵਿੱਚ 50% ਤੋਂ ਘੱਟ ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਮੈਰਿਟ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਆਉਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲਿਆਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ, ਭੌਤਿਕ ਵਿਗਿਆਨ, ਰਸਾਇਣ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਜੀਵ ਵਿਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ 50% ਦੀ ਬਜਾਏ 40% ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

(ਬੀ) BAMS/BHMS/ਬੈਚਲਰ ਆਫ ਫਿਜ਼ੀਓਥੈਰੇਪੀ ਅਤੇ ਬੈਚਲਰ ਆਫ ਨਰਸਿੰਗ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦਾ ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਮੈਰਿਟ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਭੌਤਿਕ ਵਿਗਿਆਨ, ਰਸਾਇਣ ਅਤੇ ਜੀਵ ਵਿਗਿਆਨ ਵਿੱਚ 30% ਤੋਂ ਘੱਟ ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਆਉਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲਿਆਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਭੌਤਿਕ ਵਿਗਿਆਨ, ਰਸਾਇਣ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਜੀਵ ਵਿਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੇ ਲਏ ਗਏ 30% ਦੀ ਬਜਾਏ 20% ਹੋਣਗੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਅਤੇ BDS ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੇ ਲਏ ਗਏ ਭੌਤਿਕ ਵਿਗਿਆਨ, ਰਸਾਇਣ ਅਤੇ ਜੀਵ ਵਿਗਿਆਨ ਵਿੱਚ 50% ਤੋਂ ਘੱਟ ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਯੋਗਤਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਦਾਖਲਾ ਲੈਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਬਰੋਸ਼ਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਸਮੇਤ ਪੂਰੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਸਪੈਕਟਸ ਪੰਜਾਬ ਮੈਡੀਕਲ ਐਂਟਰੈਂਸ ਟੈਸਟ 2001 ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕੋਰਸਾਂ ਲਈ ਕਾਉਂਸਲਿੰਗ 17 ਅਗਸਤ, 2001 ਨੂੰ ਹੋਈ ਸੀ। ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਮਿਤੀ ਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਬਰੋਸ਼ਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਾਉਂਸਲਿੰਗ 17 ਅਗਸਤ, 2001 ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਿਤੀਆਂ ਤੱਕ ਚਲਾਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਜਨਰਲ ਕੈਟਾਗਰੀ ਦੀਆਂ ਬਾਕੀ ਸੀਟਾਂ ਲਈ ਅੰਤਿਮ ਕੌਂਸਲਿੰਗ 20 ਅਗਸਤ 2001 ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ 23 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਡਾ.

ਖੇਡ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ 2001. ਧਾਰਾ 3 (vii) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅੰਤਰਾਲ ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਰਾਖਵੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਖਾਲੀ ਸੀਟਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਲਾਇਕ ਵਜੋਂ ਲਈਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 3 (ix) ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਜਨਰਲ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਭਰੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਸਨ। ਪਿਛਲੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅਚਾਨਕ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਕੌਂਸਲਿੰਗ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 21 ਅਗਸਤ, 2001 ਨੂੰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ, ਯੋਗਤਾ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਰਾਖਵੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ, ਪੱਛੜੀਆਂ ਜਾਤੀਆਂ, ਅੰਗਰੀਣਾਂ ਲਈ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਆਦਿ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਆਮ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਜਨਰਲ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਲਿਆ ਹੋਣਾ ਸੀ ਪਰ ਯੋਗਤਾ ਧਾਰਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਗੰਭੀਰ ਪੱਖਪਾਤ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦਾਖਲਾ ਖੋਹਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਜਨਰਲ ਕੈਟਾਗਰੀ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਣਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਖਵੀਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਯੋਗਤਾ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੇ 26 ਅਗਸਤ, 2001 ਨੂੰ “ਇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ” ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ, ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਪਰੇ ਜਾ ਕੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰਾਖਵੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ “ਕੋਈ ਘੱਟ ਸੀਮਾ ਨਹੀਂ” ਸੀ। ਅਸੀਂ ਜਲਦੀ ਹੀ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

(9) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਦਾਖਲਾ, ਚੋਣ, ਮਾਈਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸਿਖਲਾਈ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਆਇ-2 ਦੇ ਨਿਯਮ 5 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਮੈਡੀਕਲ ਕੌਂਸਲ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਨੇ ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਜਨਰਲ ਕੈਟਾਗਰੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ 50% ਤੋਂ ਘੱਟ ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲਿਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਆਦਿ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ 50% ਦੀ ਬਜਾਏ 40% ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸ਼ਰਤ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਮੈਡੀਕਲ ਕੌਂਸਲ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੁਆਰਾ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਬਦਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਮਾਨ ਸਥਿਤੀ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਪੱਖਪਾਤ ਲਈ।

(10) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਸਮੇਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ 21 ਅਗਸਤ, 2001 ਦੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣਾਇਆ ਹੈ।

(11) ਨੋਟਿਸ 'ਤੇ, ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਯੋਗਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਰਾਖਵੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ 21 ਅਗਸਤ, 2001 ਨੂੰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਪੁਰਾਣੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਸਪੈਕਟਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਪ੍ਰਾਸਪੈਕਟਸ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣ, ਬਦਲਣ ਜਾਂ ਸੋਧਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ। ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਡੈਂਟਲ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਰਾਖਵੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਲਈ ਸੀਟਾਂ ਖਾਲੀ ਰਹਿਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਪ੍ਰੋਵੇਸ਼

Mamta Bansal & others v. State of Punjab & others 564
(Swatanter Kumar, J.)

ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(12) ਅਸੀਂ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇਹ ਵੀ ਨੋਟਿਸ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨਾਂ ਸਿਵਲ ਮਿਕਸ ਹਨ। 2001 ਦੇ 25972 ਅਤੇ 26072 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਰਾਖਵੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦਾ 21 ਅਗਸਤ, 2001 ਦਾ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। 11 ਸਤੰਬਰ, 2001 ਅਤੇ 20 ਸਤੰਬਰ, 2001 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ, ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ 3 ਤੋਂ 11 ਅਤੇ 12 ਤੋਂ 14 ਤੱਕ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਤੋਂ 11 ਨੇ ਕੇਸ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਸੁਤੰਤਰ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਅੱਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ 21 ਅਗਸਤ, 2001 ਦੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਮਾਯੂਸ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

(13) ਧਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਬੇਨਤੀਆਂ ਕਿ:-

- (a) ਰੈਜ਼ੈਡੈਂਟਸ ਕੋਲ ਬਰੋਸ਼ਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਜਾਂ ਹੋਰ ਦਰਸਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਇਸਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ;
- (b) ਇਲਜ਼ਾਮਬੱਧ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਅਜਿਹੇ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਮੂਲ ਸਿਧਾਂਤ ਭਾਵ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਘਟਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਘਟਣਾ ਬਲਕਿ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਤਮ ਕਰਨਾ;
- (c) ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਮੈਡੀਕਲ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਆਯੋਜਿਤ ਕਰਕੇ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਮੈਡੀਕਲ ਕੌਂਸਲ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਕਾਦਮਿਕ ਮਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਲਈ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਘੱਟ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਜਾਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ;
- (d) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਕੋਲ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ MBBS ਅਤੇ BDS ਕੋਰਸਾਂ ਲਈ ਰਾਖਵੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਲਈ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਦੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ, ਖਾਲੀ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਜਨਰਲ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ;
- (e) ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨਿਕ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਐਕਟ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਰਾਜਪਾਲ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿੰਦਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ;
- (f) ਅਣਗਹਿਲੀ ਵਾਲਾ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਬੇਲੋੜੀ ਜਲਦਬਾਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਮਨ ਦੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ;
- (g) ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਅਪ੍ਰਗਟ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਹੋਰ ਜਾਇਜ਼ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਪਿਛਾਖੜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਨਿਪਟਾਏ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅਸਥਿਰ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗੀ।

(14) ਜਦਕਿ, ਜਦਕਿ, CWP1No.31 2001 ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ:-

- (a) ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵੈਧ ਹੈ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੌਜੂਦਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ;
- (b) ਦਰਅਸਲ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਕੋਲ ਸੀਟਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਨਿਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਅਨੁਮਾਨਤ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ ਜੇਕਰ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਹੋਵੇ;
- (c) ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਐਕਟ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਰਕਾਰ/ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਲਈ ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਲਿਆਉਣ ਜਾਂ ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਸੀ:
- (d) ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਨੀਤੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ:
- (f) ਸਰਕਾਰ ਬਰੇਸ਼ਰ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਬਦੀਲੀ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕੋਈ ਤਬਦੀਲੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 21 ਅਗਸਤ, 2001 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਸਿਰਫ ਵਿਆਖਿਆਤਮਕ ਹੈ।

(15) ਸਬੰਧਤ ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਵਿਰੋਧੀ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦੀ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਅਸੀਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਸਬਮਿਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸੰਚਤ ਜਵਾਬ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹਨਾਂ ਸਬਮਿਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸੰਕਲਪਾਂ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰਨੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਕੀ ਰਾਜ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਜਾਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਪੱਖਪਾਤ ਲਈ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਸਮੇਤ ਇੱਕ ਨਿਯਮਿਤ ਅਤੇ ਘੋਸ਼ਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ / ਪ੍ਰਾਸਪੈਕਟਸ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲ ਜਾਂ ਬਦਲ ਸਕਦੀ ਹੈ :-

(16) ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ 2001 ਦੇ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 12156 ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਉਹ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ MBBS/BDS ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਦਾਖਲਾ ਟੈਸਟ 2001 ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਹੈ। 7 ਜੁਲਾਈ, 2001 ਨੂੰ ਲਈ ਗਈ ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਉਸੇ ਦਿਨ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਲਈ ਕਾਊਂਸਲਿੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਜਨਰਲ ਵਰਗ ਲਈ ਕਾਊਂਸਲਿੰਗ 10 ਅਗਸਤ, 2001 ਅਤੇ ਫਿਰ 17 ਅਗਸਤ, 2001 ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਖੇਡ ਵਰਗ ਲਈ ਕੋਸਲਿੰਗ 23 ਅਗਸਤ, 2001 ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੀ ਮਿਤੀ 25 ਮਈ, 2001 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਅਨੁਸਾਰ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਐੱਮ.ਬੀ.ਬੀ.ਐੱਸ./ਬੀ.ਡੀ.ਐੱਸ. ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੇ ਲਏ ਗਏ ਭੌਤਿਕ ਵਿਗਿਆਨ, ਰਸਾਇਣ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਜੀਵ ਵਿਗਿਆਨ ਵਿੱਚ 50% ਤੋਂ ਘੱਟ ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਮੈਰਿਟ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ I/ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹਾ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਉਸਨੇ 50% ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਬਜਾਏ 40% ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਰਾਖਵੀਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਲਈ ਯੋਗਤਾ ਦੀ ਇਹ ਸ਼ਰਤ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, - ਇਸਦੀ ਮਿਤੀ 21 ਅਗਸਤ, 2001 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ/ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀ/ਬਦਕਵਰਡ ਵਰਗ/ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਯੋਗਤਾ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਸ਼ਰਤ। ਖੇਡ ਵਿਅਕਤੀਆਂ/ਅਤੇ ਅਪਾਹਜ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਯੋਗਤਾ ਸਾਲ 2000 ਦੇ ਅਕਾਦਮਿਕ ਸੈਸ਼ਨ ਲਈ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਨੀਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਕਾਊਂਸਲਿੰਗ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਆਯੋਜਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਨਤੀਜਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

Mamta Bansal & others v. State of Punjab & others 566
(Swatanter Kumar, J.)

(17) ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਪ੍ਰਾਸਪੈਕਟਸ ਇੱਕ ਸੰਪੂਰਨ ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਾ ਸਿਰਫ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ, ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਸਕੀਮ, ਨਤੀਜਾ ਘੋਸ਼ਣਾ, ਆਮ ਹਦਾਇਤਾਂ ਅਤੇ ਦਾਖਲੇ ਦੀ ਵਿਧੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਸੂਚਨਾਵਾਂ, ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨੀਤੀ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜੋ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਲੋੜ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਤੋਂ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਬਰੋਸ਼ਰ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਬਾਰੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਸੁਚੇਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਣੂ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਸ਼ਰਤਾਂ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੁਵੱਲੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਇੱਕ ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਮੈਡੀਕਲ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ। ਉਹ ਉਮੀਦਵਾਰ, ਜੋ ਨਤੀਜਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਹੋਣ 'ਤੇ 50% ਜਾਂ 40% ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਦੂਜੇ ਮਾਪਦੰਡ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ MBBS ਅਤੇ BDS ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਉਹ ਦਾਖਲਾ ਲੈਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਹੋਰ ਕੋਰਸਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ BAMS, BHMS, ਬੈਚਲਰ ਆਫ਼ ਫਿਜ਼ੀਓਥੈਰੇਪੀ ਅਤੇ ਬੈਚਲਰ ਆਫ਼ ਨਰਸਿੰਗ ਕੋਰਸ ਆਦਿ ਲਈ। 25 ਮਈ, 2001 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 8(b) ਨੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਕੋਰਸ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਭਾਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ 50%/40 ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੋਣ। ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ % ਅੰਕ ਪਰ 30%/20% ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ। 21 ਅਗਸਤ, 2001 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਉਹ ਅਯੋਗ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਐਮਬੀਬੀਐਸ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਬੀਡੀਐਸ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਯੋਗ ਬਣਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਇਹ ਜਾਹਰ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪਿਛਲੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ/ਬਰੋਸ਼ਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਤੇ ਭੌਤਿਕ ਤਬਦੀਲੀ ਹੈ ਜੋ ਵਿਧੀਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਨਤੀਜਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਕਾਉਂਸਲਿੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਜਿਹੀ ਤਬਦੀਲੀ ਦੁਆਰਾ, ਉਮੀਦਵਾਰ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਯੋਗਤਾ ਦੀ ਬਾਰ ਕਮਾਈ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਬਰੋਸ਼ਰ/ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਖਾਸ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(18) ਅਸੀਂ ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਰੋਸ਼ਰ/ਸਰਕਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਾਂਗੇ। ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚਾਂ ਅਤੇ ਸਿੰਗਲ ਬੈਂਚਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਮਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸਹੋਤਾ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (1) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਿਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। . ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਕੁਝ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਸਰਕਾਰ ਸੀ

ਬਾਅਦ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਦੁਆਰਾ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਯੋਗਤਾ ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਜ ਕੋਲ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਖੇਡ ਕੋਟੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਨੀਤੀ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ, ਪਰ ਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਅਤੇ ਮੱਧ-ਮਿਆਦ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਲਈ ਅਭਿਆਸ ਨੂੰ ਬਰਤਰਫ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਬੈਂਚ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ:-

“ .....ਇਸ ਲਈ, ਦੀ ਨੀਤੀ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ

ਸਰਕਾਰ ਜਿੱਥੇ ਤੱਕ ਖੇਡਾਂ ਦੀ ਰਾਖਵੀਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਲੈਣ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਗ੍ਰੇਡੇਸ਼ਨ ਮਿਤੀ 7/12 ਜੂਨ, 1991 ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ ਪਰ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਯੋਗ ਬਣਨ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਣਗੇ।

ਮੈਡੀਕਲ ਜਾਂ ਇੰਜਨੀਅਰਿੰਗ ਕਾਲਜਾਂ, ਜੋ ਕਿ ਤਕਨੀਕੀ ਵਿਸ਼ੇ ਹਨ, ਵਿੱਚ ਕੋਰਸ ਕਰਨ ਵਾਲੇ

(2) AIR 2000 SC 1476 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਅਕਾਦਮਿਕ ਦਿਮਾਗ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਆਖਰਕਾਰ ਇਹਨਾਂ

ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਕਾਲਜਾਂ ਤੋਂ ਡਿਗਰੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨੀਤੀ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਇਕੋ ਮਾਪਦੰਡ ਤੈਅ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਖੇਡਾਂ ਨੂੰ ਗਿਣਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਨਮਾਨੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਖੇਡ ਕੋਟੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਉੱਤਮਤਾ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵਿਚਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਡਿਗਰੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ-ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਅਕਾਦਮਿਕ ਮਿਆਰ ਦੀ ਵੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

'ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਿਤੀ 13 ਜੁਲਾਈ, 1992 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਿਸਦਾ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਜੋ ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਯੋਗਤਾ ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਤੋੜਦਾ ਹੈ, ਸੋਚਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਨਮਾਨੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਖੇਡਾਂ ਦੀ ਰਾਖਵੀਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਸਿਰਫ ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਮੈਰਿਟ ਹੀ ਮਾਪਦੰਡ ਬਣ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ, 13 ਜੁਲਾਈ, 1992 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ 13 ਜੁਲਾਈ, 1992 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਉਸ ਨੀਤੀ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ ਜੋ 20 ਮਈ, 1992 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਸਪੈਕਟਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ

ਪ੍ਰਾਸਪੈਕਟਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨੀਤੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਟੈਸਟ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੁਝ ਹੋਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਪ੍ਰਾਸਪੈਕਟਸ ਨੂੰ ਬਦਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਰਵਦੀਪ ਕੌਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹੋਰ, ILR (1985) ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ 343 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਪ੍ਰਾਸਪੈਕਟਸ ਦੇ ਮੁੱਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਸੀ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਪ੍ਰਾਸਪੈਕਟਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰਾਸਪੈਕਟਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਤਾਕਤ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਸੀਂ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ। ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ 1992-93 ਦੇ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਾਸਪੈਕਟਸ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਤਾਕਤ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਉਕਤ ਪ੍ਰਾਸਪੈਕਟਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਦੇ ਉਲਟ ਹਦਾਇਤਾਂ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ 16 ਜੁਲਾਈ, 1992 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਅਵੈਧ ਹੈ।

ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪਹਿਲੂ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਕੁਆਲੀਫਾਇੰਗ ਅੰਕ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਜ਼ਾਕ ਬਣ ਜਾਵੇਗੀ। ਇੱਕ ਖਿਡਾਰੀ ਕਿਸੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਾ ਦੇ ਕੇ ਹਾਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ੀਰੋ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਆ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੀ ਉਸਦੀ ਖੇਡ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਸਨੂੰ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਜਾਣ

Mamta Bansal & others v. State of Punjab & others 568
(Swatanter Kumar, J.)

ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਇਮਤਿਹਾਨ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਇਸਦਾ ਉਚਿਤ ਮਹੱਤਵ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(19) ਇਸ Cou ਦੀ ਪੂਰੀ ਬੈਂਚ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸਿੱਟੇ ਨੂੰ ਕੁਝ ਪਰਿਵਰਤਨ ਨਾਲ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰਾਜੀਵ ਕਪੂਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਸਣਾਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। 2) ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਪ੍ਰਾਸਪੈਕਟਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੀ। ਰਾਜੀਵ ਕਪੂਰ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ:-

“ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਗਲਤੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੋਰਸ ਲਈ ਚੋਣ ਅਤੇ ਦਾਖਲੇ ਸਿਰਫ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਪ੍ਰਾਸਪੈਕਟਸ ਦੇ ਚੈਪਟਰ V ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੁਆਰਾ. ਅਜਿਹੀ ਗਲਤੀ ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪ੍ਰਾਸਪੈਕਟਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਮਾਪਦੰਡ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਲਿਖਤੀ ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਸਹੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਮੀਦਵਾਰ ਚੋਣ ਅਤੇ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਜਾਪਦੀ ਹੈ ਕਿ 21 ਮਈ, 1997 ਦੇ ਹੁਕਮ, ਜੋ ਕਿ ਲਿਖਤੀ ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਐਲਾਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ 20 ਮਾਰਚ, 1996 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਅਤੇ 21 ਫਰਵਰੀ, 1997, ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕਰਕੇ, ਫੀਲਡ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ, ਕਿਉਂਕਿ ਮਿਤੀ 21 ਮਈ, 1997 ਦੇ ਹੁਕਮ ਸਿਰਫ ਇਸ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਉਹ ਹੁਕਮ, ਮਿਤੀ 20 ਮਾਰਚ, 1996 ਅਤੇ 21 ਫਰਵਰੀ, 1997, ਨੂੰ, ਪ੍ਰਾਸਪੈਕਟਸ/ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਐਂਟਰੀਆਂ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਦੇ ਨਾਲ, ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, 1993(2) 104 ਪੰਨਾ ਐਲਆਰ 212 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਉਸ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਚੱਲਦਿਆਂ, ਅਸੀਂ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਨੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਰਸਾਂ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਰਾਖਵੀਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਇਸ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਘਟਾਇਆ। ਦੂਰ ਕਰੋ

ਖੇਡਾਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਲਈ ਰਾਖਵੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡ ਦੀ ਲੋੜ ਦੇ ਨਾਲ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਪ੍ਰਾਸਪੈਕਟਸ ਵਿੱਚ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਰਡਰ ਪਾਸ ਕਰਕੇ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਫੁਲ ਬੈਂਚ ਨੇ, ਆਖਰਕਾਰ, ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਚੋਣ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਸਰਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਸਪੈਕਟਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ, ਇੱਕ ਤਬਦੀਲੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ

ਇਸ ਲਈ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਕਿਹਾ ਕਿ 1997 ਲਈ ਜਾਰੀ ਪ੍ਰਾਸਪੈਕਟਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਯੋਜਿਤ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 21 ਮਈ, 1997 ਦਾ ਸਰਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਪਰ ਇੱਕ ਕਦਮ ਅੱਗੇ ਜਾ ਕੇ ਇਹ ਮੰਨ ਲਿਆ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਸਪੈਕਟਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਅਸਰ HCMS ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ ਰਾਖਵੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਸਪੈਕਟਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਤਰਕ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ। 21 ਮਈ, 1997 ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ, ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਵਿਕਸਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਨੇ ਕੁੱਲ ਅੰਕਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਹੇਠ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਲਈ ਪੈਟਰਨ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਸੋਧਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਭਾਵੇਂ 21 ਮਈ, 1997 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਾਪਦੰਡ ਅਤੇ ਇੰਟਰਵਿਊ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਢੰਗ ਦੀ ਅਜੇ ਵੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੋਬੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਹੁਕਮ, ਮਿਤੀ 20 ਮਾਰਚ, 1996 ਅਤੇ 21 ਫਰਵਰੀ, 1997 ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਐਚਸੀਐਮਸੀ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਰਾਖਵੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ

ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਸਾਂਝੇ ਦਾਖਲਾ ਟੈਸਟ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਯੋਗ ਬਣਨ ਲਈ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 20% ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨੇ ਸਨ ਪਰ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਗਠਿਤ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਅਨੁਬੰਧ A ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ।

(20) ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ 3 ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਨੇ ਪੋਸਟ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਮੈਡੀਕਲ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਨਿਜ਼ੱਠੇ ਹੋਏ ਏ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਕੰਟਰੋਲਰ, ਐਮਡੀਯੂ, ਰੋਹਤਕ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (3) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ:-

“ ਉਸ ਪ੍ਰਾਸਪੈਕਟਸ ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ, ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ, ਚੋਣ ਅਤੇ ਦਾਖਲੇ ਦੀ ਵਿਧੀ, ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਮ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਉਮੀਦਵਾਰ ਪ੍ਰਾਸਪੈਕਟਸ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਾਸਪੈਕਟਸ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਾਸਪੈਕਟਸ, ਇਮਤਿਹਾਨ ਲੈਣ ਅਤੇ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਵਿਧੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਨੇ ਅਮਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸਹੋਤਾ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ 1993(4) SLR 673 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ:-

"ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਪ੍ਰਾਸਪੈਕਟਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰਾਸਪੈਕਟਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ

Mamta Bansal & others v. State of Punjab & others 570
(Swatanter Kumar, J.)

ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਤਾਕਤ ਹੈ।"

ਅਸੀਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਕਤ ਕਥਨ ਨਾਲ ਸਤਿਕਾਰਤ ਸਹਿਮਤੀ ਵਿੱਚ ਹਾਂ। ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਅਸੀਂ ਪ੍ਰੋਸਪੈਕਟਸ ਵਿੱਚ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਜਦੋਂ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੋਸਪੈਕਟਸ h ! ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਾਧੂ ਸੀਟਾਂ 'ਤੇ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਦਾਅਵਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ

ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਸੀਟਾਂ ਲਈ ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ I y ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖਾਲੀ ਹੋ ਗਈਆਂ ਸਨ।

(21) ਰਾਜੀਵ ਕਪੂਰ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਬਰੋਸਰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਉਸੇ ਅਕਾਦਮਿਕ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਗੁੰਜਾਇਸ਼, ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਾਵਧਾਨੀ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। ਉਸੇ ਨਿਰਣੇ. ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਪ੍ਰੋਸਪੈਕਟਸ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਸਹੀ ਵੰਗ ਨਾਲ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼/ਆਰਡਰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਮੈਰਿਟ 'ਤੇ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਕੋਈ ਮਾਪਦੰਡ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ, ਪ੍ਰਤੀਰੋਧਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨ ਜਾਂ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਪਰ ਪਿਛਲੀ ਸਰਕਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਰੋਸਰ ਦੀਆਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ। ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿ ਇਹ ਮੈਡੀਕਲ ਕੌਂਸਲ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਬਰੋਸਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅੰਕਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਇਕੱਲੇ ਪ੍ਰੋਸਪੈਕਟਸ ਦੀ ਰਚਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਸਰਕਾਰੀ ਨੀਤੀ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਕੌਂਸਲ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਨੁਸ਼ਖੇ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਅਤੇ ਪਾਰਸਲ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ (ਵਾਂ) ਸਮੇਤ ਆਪਣੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੀਤੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸੁਤੰਤਰ ਹੈ, ਪਰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਅਜਿਹੀ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਰੱਖੀ ਗਈ ਕਾਉਂਸਲਿੰਗ ਵੀ, ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣਾ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਜਾਇਜ਼ ਤਰੀਕੇ ਦੇ।

(22) ਯੋਗਤਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੀ ਮਿਤੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ, ਇਹ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇ, ਕੋਰਸਾਂ ਅਤੇ ਕਾਲਜ/ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਦੀ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਤਰਜੀਹ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ। ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ. ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਨਤੀਜੇ ਨੇ ਬਰੋਸਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਰਕਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਅਧਿਆਇ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

(23) ਅਪ੍ਰਗਟ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਤਬਦੀਲੀ ਨਾ ਤਾਂ ਮੂਲ ਸਰਕਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਇਸਦੀ ਨੀਤੀ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆਤਮਕ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਯੋਗਤਾ ਅੰਕ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਰਤ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੈਡੀਕਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਇੱਕ ਇਨਬਿਲਟ ਬਾਰ ਹੈ। ਯੋਗਤਾ ਦੀ ਇਹ ਪੱਟੀ ਕਿਸੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਐਮਬੀਬੀਐਸ ਅਤੇ ਬੀਡੀਐਸ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਅਯੋਗ ਠਹਿਰਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ ਘੱਟ 50% ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ/ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ 40% ਦੇ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਨਤੀਜਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਸਾਰੇ ਉਮੀਦਵਾਰ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਣ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਯੋਗ ਹਨ ਜਾਂ ਅਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ, ਅੱਗੇ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ, ਪਰ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ, ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸੂਝ-ਬੂਝ ਅਤੇ ਬਿਹਤਰੀਨ ਤਜਰਬੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਲਈ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਯੋਗਤਾ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਬਹਿਸ ਦੌਰਾਨ ਸਾਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਅਕਾਦਮਿਕ ਸੈਸ਼ਨ 2001 ਲਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(24) ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਹਰ ਫੈਸਲਾ ਚੰਗੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤਰਜੀਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਡਾਟਾ ਅਧਾਰਤ ਅਧਿਐਨਾਂ 'ਤੇ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੀ ਸੂਝ-ਬੂਝ ਨਾਲ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ ਸੀ ਕਿ ਰਿਜ਼ਰਵ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ 'ਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮਈ, 2000 ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਜਿਹਾ ਫੈਸਲਾ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਬਦਲਾਅ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਨੀਤੀਗਤ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਘੋਟਾਲੇ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਸੋਚ-ਸਮਝ ਕੇ, ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਕੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹਾ ਨੀਤੀਗਤ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਨੂੰ ਅਕਸਰ ਬਦਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਸਬੰਧਤਾਂ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦਾ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਸੀਂ ਅਮਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੇ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਦੀਆਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਸਹੋਤਾ ਦਾ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ):-

“ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਰਹੇ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਖੇਡ ਕੋਟੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਨੀਤੀ ਬਣਾਉਣਾ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ ਪਰ ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਹਰ ਸਾਲ ਨੀਤੀ ਨਹੀਂ ਬਦਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਕਈ ਵਾਰ ਬਦਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਸਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਰਾਜ ਤੋਂ ਉਮੀਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਸਰਕਾਰ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਨੀਤੀ ਜੋ ਉਹ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਲਈ ਖੇਡ ਕੋਟੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 13 ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਤਾਂ ਜੋ ਖੇਡ ਕੋਟੇ ਵਿੱਚ ਯੋਗ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਉਕਤ ਨੀਤੀ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋ ਸਕਣ।

(25) ਮੌਜੂਦਾ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਅਤੇ 25 ਮਈ, 2001 ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੁਰਾਣੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਖੌਤੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਅਕਾਦਮਿਕ ਸੈਸ਼ਨ ਭਾਵ 2000 ਲਈ ਮਾਪਦੰਡ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ। ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

"8 ਆਮ ਸ਼ਰਤਾਂ

(a :) ਤੋਂ(k) XXX

(1) ਪਿਛਲੇ ਅਕਾਦਮਿਕ ਸਾਲ (ਆਂ) ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕੋਈ ਵੀ ਹਦਾਇਤਾਂ

Mamta Bansal & others v. State of Punjab & others 572
(Swatanter Kumar, J.)

PMET-2001 ਲਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੀਆਂ।"

(26) ਅਣਗੌਲੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 8(ਏ) ਅਤੇ (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਇਸਦੀ ਧਾਰਾ 8(1) ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਹਟਾਇਆ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸ ਲਈ ਅਪਣਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਟਕਰਾਅ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ. ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੋਣ ਤੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਅਤੇ ਨਤੀਜਾ ਬੇਅਰਥ ਅਤੇ ਬੇਅਸਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਐੱਮ.ਬੀ.ਬੀ.ਐੱਸ. ਅਤੇ ਬੀ.ਡੀ.ਐੱਸ. ਕੋਰਸਾਂ ਲਈ ਯੋਗਤਾ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਦੂਜੇ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਰਾਖਵੀਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 20% ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਹੋਰ ਕੋਰਸਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ BAMS, BHMS, BAMS, ਬੈਚਲਰ ਆਫ਼ ਫਿਜ਼ਿਓਥੈਰੇਪੀ ਅਤੇ ਬੈਚਲਰ ਆਫ਼ ਨਰਸਿੰਗ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਲੈਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ। ਅਸੀਂ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਐਲਾਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅੰਕਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਲਈ ਰਾਜ ਦੇ ਇਸ ਅਚਾਨਕ ਐਕਟ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਕਾਉਂਸਲਿੰਗ ਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਿੱਸਾ ਪੂਰਾ ਹੋਇਆ ਸੀ।

(27) ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਯੋਗਤਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲ ਕੇ ਦਾਖਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਉਣਾ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਸ ਨਾਲ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਦਾਖਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਘਨ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਕੋਰਸ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਵੀ ਮਾੜਾ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਾਵਧਾਨੀ। ਦਾਖਲੇ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਅਤੇ ਤਰੀਕਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਬਰੇਸ਼ਰ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। *ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਜੋਤੀ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (4)* ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ:-

“ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 23 ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕੌਂਸਲ, ਜੋ ਕਿ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਸਿਧਾਂਤਕ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾ ਹੈ, ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 22 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਦੇ ਕੋਰਸਾਂ, ਆਦਿ ਲਈ ਉਪਬੰਧ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਨੰਬਰ 1 ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਦਾਖਲੇ 'ਤੇ ਦਾਖਲਾ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸਦਾ ਗਠਨ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

“ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਰੁੱਟੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ, ਜਿੱਥੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵਾਈਸ-ਚਾਂਸਲਰ ਨੂੰ ਕੇਸ ਦੇ ਸਥਾਪਿਤ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11(5) ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਮਿਤੀ 22 ਅਗਸਤ, 1997 ਅਤੇ 8 ਸਤੰਬਰ, 1997।

(28) ਹੋਰ ਕਾਰਨ, ਜੋ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਹਨ ਕਿ ਰਾਜ ਨੂੰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ; ਮਿਤੀ 21 ਅਗਸਤ, 2001 ਜਿਸ ਨੇ ਪਿਛਲੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਯੋਗਤਾ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਰਤ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਜਲਦੀ ਹੀ ਹੋਰ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਹੇਠ ਚਰਚਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਾਂਗੇ।

(29) ਸਾਡੀ ਪੂਰਵ-ਚਰਚਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਚਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਉਠਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ 2001 ਦੇ ਸੀ.ਡਬਲਯੂ.ਪੀ. ਨੰਬਰ 12156 ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਤੱਥਾਂ

Mamta Bansal & others v. State of Punjab & others 573
(Swatanter Kumar, J.)

ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਵਿਕਲਪ ਦੇ ਹਾਂ। ਅਤੇ ਇਸ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ 21 ਅਗਸਤ, 2001 ਨੂੰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਉਸ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾ ਤਾਂ ਵਿਆਖਿਆਤਮਕ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੋਣ ਦੇ ਉਲਟ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਰਾਜ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਯੋਗਤਾ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ:

(30) ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਮੈਡੀਕਲ ਫੈਕਲਟੀਜ਼ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਮਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਮੈਡੀਕਲ ਕੌਂਸਲ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੈਡੀਕਲ ਮੈਡੀਕਲ ਕੌਂਸਲ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਆਈਸਕਾਰਬਾਡੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੈਡੀਕਲ ਕੌਂਸਲ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਹੋਰ ਨਿਯਮ ਬਣਾਏ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ "ਰੈਗੂਲੇਟਿਡ ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ 'ਤੇ ਨਿਯਮ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, 1997"। ਅਧਿਆਇ II - ਦਾਖਲਾ, ਚੋਣ, ਪ੍ਰਵਾਸ ਅਤੇ ਸਿਖਲਾਈ, ਪੈਰਾ ਨੰਬਰ 5 ਦੇ ਉਪ ਪੈਰਾ (v), ਜੋ ਕਿ ਮੈਡੀਕਲ ਕੋਰਸਾਂ ਲਈ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ। ਅਧੀਨ :-

"(5) ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਯੋਗ ਹੋਣ ਲਈ, ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੇ ਸਿਰਲੇਖ ਨੋਟ "ਯੋਗਤਾ ਮਾਪਦੰਡ" ਦੇ ਤਹਿਤ ਗਿਣਿਆ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਇਹ ਵੀ ਬਸ਼ਰਤੇ:-

- (i) ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੈਡੀਕਲ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੇ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ 50% ਤੋਂ ਘੱਟ ਅੰਕ ਅਤੇ ਭੌਤਿਕ ਵਿਗਿਆਨ, ਰਸਾਇਣ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਜੀਵ ਵਿਗਿਆਨ ਵਿੱਚ 50% ਤੋਂ ਘੱਟ ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ:
- (ii) ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਮੈਡੀਕਲ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੇ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੇ ਲਏ ਹੋਏ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ 50% ਤੋਂ ਘੱਟ ਅੰਕ ਅਤੇ ਭੌਤਿਕ ਵਿਗਿਆਨ, ਰਸਾਇਣ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਜੀਵ ਵਿਗਿਆਨ ਵਿੱਚ 50% ਤੋਂ ਘੱਟ ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ:

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ/ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲਿਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ (ਓ.ਬੀ.ਸੀ.) ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕਾਂ ਨੂੰ 50% ਦੀ ਬਜਾਏ 40% ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇ।

(31) ਮੈਡੀਕਲ ਕੌਂਸਲ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੁਆਰਾ ਐਡ ਅਤੇ ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ 5 ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਵਿੱਚ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ, ਮਿਤੀ 25 ਮਈ, 2001 ਦੀ ਆਪਣੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ, ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮੈਡੀਕਲ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਲਗਾਈ ਗਈ ਇਹ ਸ਼ਰਤ *nature* ਵਿੱਚ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਮਤਿਹਾਨ ਦੇ ਆਯੋਜਨ ਅਤੇ ਨਤੀਜਾ ਘੋਸ਼ਣਾ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕਾਉਂਸਲਿੰਗ ਤੱਕ, 50%/40% ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਸ਼ਰਤ ਸਬੰਧਤ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਲਈ ਸਮਾਨ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਯੋਗਤਾ ਦੀ ਇਹ ਸ਼ਰਤ, ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਮੈਡੀਕਲ ਕੌਂਸਲ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਬੰਧਿਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਗੰਭੀਰ ਨਤੀਜੇ ਭੁਗਤਾਣੇ ਪਏ ਸਨ। ਕੌਂਸਲਿੰਗ ਦਾ ਕੁਝ ਹਿੱਸਾ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਨਰਲ ਵਰਗ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸੀਟਾਂ ਅਲਾਟ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ।

Mamta Bansal & others v. State of Punjab & others 574
(Swatanter Kumar, J.)

(32) ਮੈਡੀਕਲ ਕੋਰਸਾਂ ਸਮੇਤ ਇਸਦੀ ਆਮ ਸਿੱਖਿਆ ਨੀਤੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰੀ I sd I ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਉਹ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ, ਪਰ ਅਜਿਹੇ ਗਠਨ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੋਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਯੋਗਤਾ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਮੈਡੀਕਲ ਕੋਰਸ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਸੂਝ-ਬੂਝ ਨਾਲ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਮੈਡੀਕਲ ਕੋਰਸ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਸਮੇਤ ਦੁਕਵੇਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਅਜਿਹੀ ਪਾਬੰਦੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪੱਖਾਂ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਇਹ ਮੰਨਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਰਤ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਕਸਰਤ ਨਾ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਕੋਰਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਰਤ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਹੀ ਮੁਆਫ ਜਾਂ ਵਾਪਸ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਦਿੱਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ। ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਅਚਾਨਕ ਵਾਪਸ ਲੈਣਾ, ਉਹ ਵੀ ਕਾਉਂਸਲਿੰਗ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਨਾਲ ਕਾਇਮ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(33) ਮੈਡੀਕਲ ਕੋਰਸ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਸਬੰਧਤਾਂ ਤੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਅਸੀਂ ਡਾਕਟਰ ਪ੍ਰੀਤੀ ਸ਼ੀਵਾਸਤਵ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ (5) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਪੋਸਟ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਮੈਡੀਕਲ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇਹ ਕੇਸ ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ "ਰਿਜ਼ਰਵ ਵਰਗ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅੰਕ 45% ਤੋਂ 20% ਤੱਕ ਘਟਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸੀ।" ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ:-

“ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉੱਚ ਡਾਕਟਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੀਟਾਂ ਨੂੰ ਭਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਮਿਆਰ ਘਟਾ ਕੇ ਉਪਲਬਧ ਹਨ; ਨਾ ਹੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ

ਪੋਸਟ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ ਸਿਰਫ ਰਾਖਵੀਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸੀਟਾਂ ਭਰਨ ਲਈ। ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼, ਜੇਕਰ ਇਸ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਰਿਜ਼ਰਵ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਪੋਸਟ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ ਤੋਂ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਿਆਰਾਂ 'ਤੇ ਚੜ੍ਹ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੋ ਪੋਸਟ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਮੈਡੀਕਲ ਯੋਗਤਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਨਰਲ ਵਰਗ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਕੇ ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਜਨਰਲ ਵਰਗ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਕੋਲ ਕੋਈ ਸਮਾਜਿਕ ਅਸਮਰਥਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਦੇਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦੀ ਹੈ। ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੰਭਾਵਨਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਆਮ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪੱਧਰਾਂ ਤੋਂ ਕਾਫੀ ਹੇਠਾਂ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੀਮਤ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪੋਸਟ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਸਿਖਲਾਈ ਦੇ ਮੌਕਿਆਂ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਜਨਤਾ ਦੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਉੱਚ ਯੋਗਤਾ ਵਾਲੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਅਨੁਛੇਦ 15(4) ਅਤੇ ਤਰਕ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਜੋ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹੈ, ਪੋਸਟ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਯੋਗਤਾ ਅੰਕਾਂ ਨੂੰ ਰਾਖਵੀਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਲਈ 20% ਤੱਕ ਘਟਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਨਰਲ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ 45% ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ .....ਉਹ ਅੰਕ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਦਾ।

ਪੋਸਟ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਮੈਡੀਕਲ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਹੋਰ ਵੀ ਘੱਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਸੁਪਰ ਸਪੈਸ਼ਲਿਟੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਰੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਇਹ ਵੀ ਮਤਲਬ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਸੁਪਰ ਸਪੈਸ਼ਲਿਟੀ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਲਈ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਯੋਗਤਾ ਅੰਕਾਂ ਨੂੰ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ

Mamta Bansal & others v. State of Punjab & others 575
(Swatanter Kumar, J.)

ਸਕਦਾ।

(34) ਡਾ. ਸਾਧਨਾ ਦੇਵੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਬਨਾਮ 0 ਐਸ ਉਲ ਅਤੇ ਹੋਰ, (6) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਅਤੇ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਰਾਖਵੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਜਨਰਲ ਵਰਗ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲੁਕੀ ਹੋਈ ਸੀ:-

“ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅੰਕ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਦਾਖਲਾ ਦੇਵੇਗੀ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਆਮ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਬਸ਼ਰਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਰਾਖਵੇਂ ਕੋਟੇ ਨੂੰ ਭਰਨ ਲਈ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਯੋਗਤਾ ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ।

“ . ਜੇਕਰ ਉਹ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅੰਕ ਵੀ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਰਾਖਵੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸਗੋਂ ਜਨਰਲ ਵਰਗ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ, ਡਾ. ਜਗਦੀਸ਼ ਸਰਨ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਉਧਾਰ ਲੈਣਾ, ਇਹ "ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਨੁਕਸਾਨ" ਹੋਵੇਗਾ।

(35) ਅਮਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸਹੋਤਾ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਖੇਡ ਵਰਗ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀਟਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਆਪਣੇ ਖੇਡ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਰਵਉੱਚਤਾ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਯੋਗਤਾ ਵਾਲੇ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਕੈਂਡੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹਨ।

(36) ਜਵਾਬਦੇਹੀਆਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਧਾਂਤ ਪੋਸਟ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ, ਉਹਨਾਂ ਕੋਲ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਲਈ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅੱਗੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ 21 ਅਗਸਤ, 2001 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਕਾਪੀ ਸਕੱਤਰ, ਮੈਡੀਕਲ ਕੌਂਸਲ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੌਂਸਲ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਮੰਨੀ ਹੈ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਦਲੀਲਾਂ ਗਲਤ ਹਨ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਪਰੋਕਤ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ, ਮਾਣਯੋਗ ਏ) ਸਾਬਕਾ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਹਨ ਕਿ ਰਾਜ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮੈਡੀਕਲ ਕੌਂਸਲ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। . ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਪੋਸਟ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਮੈਡੀਕਲ ਕੋਰਸਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ, ਪਰ ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ। ਇਹ ਖੁਰਾਕ ਹੈ, ਆਮ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਨਾਲ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਸਿਰਫ ਹਾਲਾਤ ਜਾਂ ਵਸਤੂ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਰਵਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

(37) ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਉਂਸਿਲ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਯਮ ਸਿਰਫ MBBS/ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ।

ਬੀਡੀਐਸ ਕੋਰਸ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਦੁਆਰਾ ਸੁਚੇਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੌਂਸਿਲ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕੁਝ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਮੁੱਦੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ ਅਤੇ ਡੀਮਡ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ, ਅਜਿਹਾ ਸਵਾਲ ਵੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ, ਨਤੀਜੇ ਘੋਸ਼ਿਤ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਸਨ ਅਤੇ ਕਾਉਂਸਿਲਿੰਗ ਦਾ ਕਾਫੀ ਹਿੱਸਾ ਵੀ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕੋਈ ਸਮਾਂ ਜਾਂ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕੌਂਸਿਲ ਨੂੰ ਉਕਤ

Mamta Bansal & others v. State of Punjab & others 576
(Swatanter Kumar, J.)

ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਮੁੜ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ। ਪਹਿਲੀ ਗੱਲ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਵੀ ਮੈਡੀਕਲ ਕੌਂਸਲ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਨੂੰ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਅਤੇ ਨਕਲ ਨੂੰ ਰੁਟੀਨ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਦੂਸਰਾ, ਇਹਨਾਂ ਕੇਸਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੱਕ, ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੋਈ ਪੇਸ਼ਗੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਮੈਡੀਕਲ ਕੌਂਸਲ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਨੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਯੋਗਤਾ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਨਾ ਹੀ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਯੋਗਤਾ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਰਤ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(38) *ਅਮਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸਹੋਤਾ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ)* ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਪੂਰਾ ਬੈਚ ਐਮਬੀਬੀਐਸ ਕੋਰਸਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਸਿਧਾਂਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਬੈਚ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ। ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਮਾੜਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਅਣਗਹਿਲੀ ਵਾਲੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਨੇ ਯੋਗਤਾ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਾਂ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਜ਼ੀਰੋ ਅੰਕ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਮੈਡੀਕਲ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਯੋਗ ਹੈ। ਮੈਡੀਕਲ ਕੌਂਸਲ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਜਾਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਲਈ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਰਾਜ ਦੀ ਵੀ ਕਿਸੇ ਮਾਹਰ ਸੰਸਥਾ ਦਾ ਇਹ ਇਰਾਦਾ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਆਖਰਕਾਰ ਅਜਿਹੇ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਿੱਤ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ।

(39) ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 16(4) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 15(4) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਸਮਾਨਤਾ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਦਿਆਂ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਸਿਰਫ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਆਦੇਸ਼। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 16(4) ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ। ਇਹ ਰਾਜ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਹ ਮੌਜੂਦਾ ਮੈਡੀਕੋ ਸਿੱਖਿਆ ਸਕੀਮ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖਰਾ ਅਤੇ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਇਸ ਤੋਂ ਕੋਈ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਪਸ਼ਟ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਸ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਸਾਨੂੰ ਹੋਰ ਰੋਕੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮੋਹਨ ਬੀਰ ਸਿੰਘ ਚਾਵਲਾ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕੇਸ, (7) ਵਿੱਚ ਵੀ.

(40) ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਡੇ ਲਈ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਤਾਜ਼ਾ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਸਾਡੇ ਲਈ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਦਯਾਨੰਦ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਅਤੇ ਹਸਪਤਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (8) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨੇ ਉਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ, ਜਿੱਥੇ ਰਾਜ ਦੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਅੰਕਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

“ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ 50% ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਨੂੰ ਘਟਾ ਕੇ 40% ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਪੀਜੀਈਟੀ ਵਿੱਚ 80% ਸੀਟਾਂ PCMS ਅੰਕਾਂ ਲਈ ਰਾਖਵੀਆਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅਕਾਦਮਿਕ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੋਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਘੱਟੋ ਘੱਟ 50% ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਐਮਬੀਬੀਐਸ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੇ ਪੋਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ 50% ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਹਨ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਐਮਬੀਬੀਐਸ ਵਿੱਚ ਭਰਨ ਲਈ ਘੋਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅੰਕਾਂ ਨੂੰ 50% ਤੋਂ ਘੱਟ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਹਰਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਡਰਦੇ ਹਾਂ, ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਤਰਕ ਨੂੰ ਠੁੱਸ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਯੋਗ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਯੋਗ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੈਡੀਕਲ ਕੌਂਸਲ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੁਆਰਾ ਦਾਖਲਾ 66 ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਿਆਰ ਤੈਅ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਨੁਸਖਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਸੂਚੀ 1 ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਪੇਤਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਡਾ. ਪੀਤੀ ਸ੍ਰੀਵਾਸਤਵ ਦਾ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ), ਡਾ. ਨਰਵਣ ਸ਼ਰਮਾ ਬਨਾਮ ਡਾ. ਪੰਕਜ ਕੁਮਾਰ ਲੈਖਰ (ਸੁਪਰਾ) ਸਮੇਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਲੜੀ। ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਕੌਂਸਲ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ (ਸੁਪਰਾ)। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮੈਡੀਕਲ ਕੌਂਸਲ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੁਆਰਾ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਅੰਕ ਫਿਕਸ ਕਰਕੇ ਉਸ ਮਿਆਰ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰੇ। ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਮੁਸ਼ਕਲ ਸੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਮਾਪਦੰਡ ਤੈਅ ਕਰਨ ਲਈ ਮੈਡੀਕਲ ਕੌਂਸਲ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਮੈਡੀਕਲ ਕੌਂਸਲ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮਿਆਰ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਵਾਲੀ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਇਕਪਾਸਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪੋਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਸਟੱਡੀਜ਼ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਮਿਆਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਭੰਡਾਰ ਹੋਣ ਲਈ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਬੇਸ਼ੱਕ, ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਵਿੱਚ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

“ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਪਾਇਆ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੋਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਮੈਡੀਕਲ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਕੋਈ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਮਿਆਰ ਤੈਅ ਨਾ ਕਰਨ

Mamta Bansal & others v. State of Punjab & others 578
(Swatanter Kumar, J.)

ਵਾਲੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਅੰਕਾਂ ਨੂੰ 40% ਤੱਕ ਘਟਾ ਕੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਨੁਸਖਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। ਮੈਡੀਕਲ ਕੌਂਸਲ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਮੈਡੀਕਲ ਕੌਂਸਲ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਉਚਿਤ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਸੁਪਰਾ ਅਤੇ ਉਸੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ।

(41) ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਠਾਏ ਗਏ ਵਿਵਾਦ ਹਨ। ਇਹ ਕਿਸੇ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਸਮੇਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਥੇ 25 ਮਈ, 2001 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਯੋਗਤਾ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਲਗਾਉਣ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਰ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਲਈ ਮੈਡੀਕਲ ਕੌਂਸਲ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨਾ ਰਾਜ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੋਣ 'ਤੇ ਹੀ, ਰਾਜ ਮੈਡੀਕਲ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਅਤੇ ਦਾਖਲੇ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਰਤ ਲਾਗੂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਤਰੀਕੇ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਜਿਹੀਆਂ ਰਾਖਵੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਭਰੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ, ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਥਿਰ ਸਥਿਤੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਯਥਾਰਥਵਾਦੀ ਹੈ। ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਸ਼ਰਤ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਰਤ ਪਹਿਲੇ ਅਕਾਦਮਿਕ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਕਿ ਰਾਖਵੀਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਇਸ ਸ਼ਰਤ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸੁਲਝੀ ਹੋਈ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਰਾਜ ਗਲਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੋਂ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਬਚ ਸਕੇ।

(42) ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ ਕਿ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦਾ ਅਟੱਲ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਨਦੀ 'ਤੇ ਲਿਆਉਣਾ ਪਏਗਾ। ਮੈਡੀਕਲ ਕੌਂਸਲ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੁਆਰਾ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਸਾਰੇ ਸਬੰਧਤਾਂ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਅਗਾਊਂ ਸੂਚਨਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਾਉਂਸਲਿੰਗ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਹੀ ਇਪਊਡ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਣਗਹਿਲੀ ਵਾਲੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਤਬਦੀਲੀ ਕਾਫ਼ੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੈਡੀਕਲ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਪਟਾਏ ਗਏ ਦਾਖਲਿਆਂ 'ਤੇ ਮਾੜਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਅਨਿਲ ਜੈਨ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਨੰਦ ਐਸ ਬੀਜੀ ਬਨਾਮ ਕੋਰਲਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੁੱਲ ਬੈਚ (9) ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਕੋਰਸ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ।

(43) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਡਾ. ਪ੍ਰੀਤੀ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ। ਭਾਰਤੀਦਾਸਨ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਕੌਂਸਲ ਫਾਰ ਟੈਕਨੀਕਲ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹੋਰ (10) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਕੁਝ ਵੱਖਰੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸਬੰਧਤ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਕੌਂਸਲ ਫਾਰ ਟੈਕਨੀਕਲ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਸਨ। . ਕੌਂਸਲ ਨੂੰ ਯੂ.ਜੀ.ਸੀ. ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਸੌਂਪਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਅਤੇ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਥਲੈਟ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਕੌਂਸਲ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਸਲਾਹਕਾਰੀ, ਸਿਫਾਰਸ਼ੀ ਅਤੇ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਕ ਕਾਰਕ ਸੀ। ਇਸ ਦੀਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਉਪਰੋਕਤ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੰਦਰਭਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਗ੍ਰਾਂਟਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ

ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਖੁਦ ਤਕਨੀਕੀ ਕੋਰਸ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਲੈ ਲਈ

(9) ਜੇਟੀ 1993 (3) ਐਸਸੀ 130

(10) 2001 AIR SCW 3824

ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਿ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(h) ਅਧੀਨ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੋਈ ਤਕਨੀਕੀ ਸੰਸਥਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਥੇ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(44) ਅਸੀਂ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮੈਡੀਕਲ ਕੋਲਜ਼ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਕੋਈ ਸੰਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ UGC ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਧੀਨ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਲਈ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਮੈਡੀਕਲ ਕੋਲਜ਼ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਦੀਆਂ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ਾਂ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹਨ ਜੋ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਡਾਕਟਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਕਾਦਮਿਕ ਮਿਆਰਾਂ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਉਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੈਡੀਕਲ ਕੋਲਜ਼ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਵਿੱਚ ਨਿਹਿਤ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਅੰਤਿਮ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮੈਡੀਕਲ ਕੋਲਜ਼ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਅਤੇ ਖਾਸ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਜਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉਚਿਤ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ/ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਲਈ, ਭਾਵੇਂ ਮੈਡੀਕਲ ਕੋਲਜ਼ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਦੀਆਂ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰੋਰਨਾਤਮਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਰਾਜ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਰਾਜ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਡਾਕਟਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਆਪਣੀਆਂ ਸਮਾਜਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਸਕੀਮਾਂ ਦੀ ਆੜ ਹੇਠ ਅਚਾਨਕ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਤਾਕਤ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਰਥ ਹੋਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਰਾਜ ਨੀਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਹ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਲਈ ਬਰਾਬਰ ਪਾਬੰਦ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਰਾਜ, ਆਪਣੀ ਸਮਾਜਿਕ-ਸਿੱਖਿਆ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਕਿਸੇ ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਧਾਨਕ ਸੰਸਥਾ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਨਿਯਮ/ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰੇਗੀ, ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਕੇਂਦਰੀ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ/ਅਧੀਨ ਕਨੂੰਨ ਰਾਜ ਦੇ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਉੱਤੇ ਪਹਿਲ ਦੇਣਗੇ।

(45) ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪਹਿਲੂ, ਜਿਸਦਾ ਅਸੀਂ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੀਐਮਈਟੀ ਟੈਸਟ-2001 ਵਿੱਚ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ/ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀ ਅਤੇ ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ 1726 ਦੇ ਕਰੀਬ ਉਮੀਦਵਾਰ ਅਧੀਅਰ ਹੋਏ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 158 ਉਮੀਦਵਾਰ ਐਮ.ਬੀ.ਬੀ.ਐਸ./ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਯੋਗ ਹੋਏ ਸਨ। ਬੀਡੀਐਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੋਰਸ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬੀਡੀਐਸ ਕੋਰਸ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਸੀਟਾਂ ਖਾਲੀ ਰਹਿ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਯੋਗਤਾ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਰਤ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਬਰੇਸ਼ਰ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਖਾਲੀ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ, ਜਨਰਲ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਜਾਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਜਨਰਲ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਭਰੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

(46) ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ/ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਰਾਖਵੀਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਲਈ ਐਮਬੀਬੀਐਸ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ 95 ਸੀਟਾਂ ਹਨ ਅਤੇ 96 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਐਮਬੀਬੀਐਸ ਕੋਰਸ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਯੋਗਤਾ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਰਾਖਵੀਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ 10 ਦੇ ਕਰੀਬ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੇ ਰਾਖਵੀਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਅਧੀਨ ਐਮ.ਬੀ.ਬੀ.ਐਸ. ਕੋਰਸ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਯੋਗਤਾ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਰਾਖਵੀਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਇੱਕ ਆਮ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਅਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਐਮਬੀਬੀਐਸ/ਬੀਡੀਐਸ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀਟਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਉਂਸਲਿੰਗ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਦੇ

Mamta Bansal & others v. State of Punjab & others 580
(Swatanter Kumar, J.)

ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ MBBS, BHMS, ਬੈਚਲਰ ਆਫ਼ ਫਿਜ਼ੀਓਥੈਰੇਪੀ ਅਤੇ ਬੈਚਲਰ ਆਫ਼ ਨਰਸਿੰਗ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀਟਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਮਿਲਣਗੀਆਂ।

(47) ਦਾਖਲਾ ਨੀਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ, ਜੋ ਕਿ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ, ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਮਾੜਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਉਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈਰਾਨ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਨਤੀਜਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੁਝ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਉਡੀਕ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਪਾ ਕੇ ਦੂਜੀ ਕਾਉਂਸਲਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸੀਟਾਂ ਲੈਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇ ਅਤੇ ਕਾਲਜ ਦੀ ਚੋਣ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਗਣਨਾਵਾਂ ਪ੍ਰਾਸਪੈਕਟਸ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ, ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਹੁਣ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਖਵੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਮੂਲ ਬਦਲਾਅ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸੀਟ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਦੀ।

(48) ਖੇਡ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਮੀਦਵਾਰ ਪ੍ਰਤੀ ਪੱਖਪਾਤ ਦੇ ਤੱਤ ਦੀ ਜਾਂਚ 2001 ਦੇ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 10575 ਅਤੇ 2001 ਦੇ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 12865 ਨੂੰ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਮਿਤੀ 25 ਮਈ, 2001 ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਚਾਰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹੀ ਖੇਡ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੁਆਲੀਫਾਈ ਕਰ ਸਕੇ ਸਨ। ਐਮਬੀਬੀਐਸ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਠੇ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ ਚਾਰ ਸੀਟਾਂ ਰਾਖਵੀਆਂ ਹਨ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਮੈਰਿਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਚਾਰ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੀਟਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਮਿਲੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਪਰ ਹੁਣ ਨੋਟਬੰਦੀ ਕਾਰਨ 17 ਉਮੀਦਵਾਰ ਭਾਵ ਖੇਡ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਉਮੀਦਵਾਰ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਪਲਾਈ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਇਸ ਕੋਰਸ ਲਈ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਉਹ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੀ ਮੈਰਿਟ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹਨ, ਉਹ ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਗ੍ਰੇਡੇਸ਼ਨ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਐਮਬੀਬੀਐਸ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਸੀਟਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਗੇ, ਜੋ ਕਿ ਵੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ।

ਅਮਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸਹੋਤਾ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ। ਇਸ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੇ ਹੋਰ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਸੀਟਾਂ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਯਤਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਸਨ।

(49) ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ (2001 ਦਾ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 19575 ਅਤੇ 2001 ਦਾ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 12865, ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਸੁਣੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ) ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪੱਖਪਾਤ ਦੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਉਦਾਹਰਣ, ਬੀ.ਡੀ.ਐਸ. ਦੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। 18 ਅਗਸਤ, 2001 ਨੂੰ ਜਨਰਲ ਕੈਟਾਗਰੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਕਤ ਸੀਟਾਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਖੇਡ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਐੱਮ.ਬੀ.ਬੀ.ਐੱਸ. ਕੋਰਸ ਲਈ ਦਾਖਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਸਨ, ਜਿਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਪਲਾਈ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਉੱਚ ਵਿਸ਼ੇ ਅਤੇ ਬਿਹਤਰ ਕਾਲਜ ਦੀ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ।

(50) ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਅਟੱਲ ਨਿਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਨਤੀਜੇ ਦਾ ਐਲਾਨ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਐਮਬੀਬੀਐਸ/ਬੀਡੀਐਸ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਕੋਰਸਾਂ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਯੋਗਤਾ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਚਾਨਕ ਅਤੇ ਮਨਮਾਨੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਸੈਟਲ ਕੀਤੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਅਸਥਿਰ ਹੋਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇਕੁਇਟੀ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਇਹ ਮੰਗ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਬਰੇਜ਼ਰ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਵਿਕਲਪਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਟਾਲਣਯੋਗ ਪੱਖਪਾਤ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ।

(51) ਇਸ ਤਰਕ ਲਈ, ਸਾਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇਲਜ਼ਾਮਬੱਧ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਟਿਕਾਉ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮੈਡੀਕਲ ਕੌਂਸਲ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੀ ਪੂਰਵ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਈ ਗਈ ਅਤਿਅੰਤ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਾਜਬ ਸਮਝ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਸੀਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ।

ਇਪਗਨਡ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦਾ ਪਿਛਲਾ ਪ੍ਰਭਾਵ:-

(52) 21 ਅਗਸਤ, 2001 ਨੂੰ ਅਣਗਹਿਲੀ ਵਾਲੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਹ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਇੱਕ ਸ਼ਰਤ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਸਬੰਧਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਇਮਤਿਹਾਨ ਦੇ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਨਤੀਜਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਾਉਂਸਲਿੰਗ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਲਜ਼ਾਮਬੱਧ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਸੀ।

ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉੱਪਰ ਚਰਚਾ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਹ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਪੱਖਪਾਤ I ਆਈਸ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਈ, 2001 ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸ਼ਰਤ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(53) ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਕੋਲ ਪਹਿਲੀਆਂ ਸੀਟਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਨਿਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਆਖਰਕਾਰ ਆਮ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਉਹ ਅਧਿਕਾਰ ਹਨ ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ/ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਹਨ। ਨਤੀਜਾ. ਸਾਡੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਉਮੀਦਵਾਰ, ਦੂਜੀ ਕਾਉਂਸਲਿੰਗ ਦੇ ਐਲਾਨੇ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਵਿੱਚ ਉਡੀਕ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉੱਚ ਕੋਰਸਾਂ ਦੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਹੁਣ ਖੋਲ੍ਹ ਲਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤ ਨੂੰ ਘਟਾ ਕੇ ਹੋਰ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਸ ਨਾਲ ਗੰਭੀਰ ਪੱਖਪਾਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅੰਕ ਜਾਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਤਮ ਕਰਕੇ। *ਕਨਿਊਆਲਾਲ ਬਨਾਮ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (11)* ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਿਧਾਨਕ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਪਿਛਲਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਕੇ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਅਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

(54) *ਨੀਲਰਨ ਕੁਮਾਰੀ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (12)* ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਕਿ ਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਵਰਗੀਆਂ ਅਕਾਦਮਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਸੰਭਾਵੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹੋਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਪਿਛਾਂਹ-ਖਿੱਚੂ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ *ਸੁਰੇਸ਼ ਪਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (13)* ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਕਾਦਮਿਕ ਕੋਰਸ ਜਾਂ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ 'ਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਾਨਤਾ ਦੇ ਮਾੜੇ ਨਤੀਜੇ ਦਾ - ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋਵੇਗਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਾਨਤਾ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਸੇ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜੇਕਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਅਤੇ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਰਤ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਨਵੀਂ ਸ਼ਰਤ, ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਅਸਲ ਘੋਸ਼ਿਤ ਨੀਤੀ ਦੇ ਉਲਟ ਅਤੇ ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਵੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਭਾਵ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਅਗਲੇ ਸੈਸ਼ਨ ਤੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਲੈਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਨੁਕੂਲ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਦਾ ਭਰਪੂਰ ਮੌਕਾ ਦੇ ਕੇ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੇ ਨੋਟਿਸ 'ਤੇ ਰੱਖੇਗਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇ ਅਤੇ ਕਾਲਜ ਦੀ ਤਰਜੀਹ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਏਗਾ।

(11) 1983 (2) SCC 32

(12) 1993 (1) ਆਰਐਸਜੇ 327

Mamta Bansal & others v. State of Punjab & others 582
(Swatanter Kumar, J.)

(13) 1987 ਏਆਈਆਰ ਐਸਸੀ 2027

ਆਮ ਚਰਚਾ:-

(55) ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਉਪਰੋਕਤ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਕੁਇਟੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਰਾਜ ਨੂੰ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕਾਉਂਸਲਿੰਗ ਦਾ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੋਰਸ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ 28 ਸਤੰਬਰ ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਤੀਜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਰੀ-ਕਾਉਂਸਲਿੰਗ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਕਾਉਂਸਲਿੰਗ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਦੇਰੀ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਕੋਰਸਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਪੱਖਪਾਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਵੀ ਸਾਡਾ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਨਿਪਟਾਏ ਗਏ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਅਣਸੁਲਝਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, - ਇਪਗਨਡ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ।

(56) ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਰਾਜਪਾਲ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ 'ਤੇ ਹੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। , ਇਹ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਨੀਤੀਗਤ ਫੈਸਲਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰਾਜਪਾਲ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਰਾਜ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾਂ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਰਾਜਪਾਲ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਮਾਮਲਾ ਵੀ ਭੇਜੇ। ਹੋਰ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ ਸਾਡੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਹਾਂ ਕਿ 21 ਅਗਸਤ, 2001 ਦੀ ਅਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਸਬਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਕਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ ਸਾਡੇ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੈਰ-ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਢੁਕਵੇਂ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਛੱਡ ਦੇਵਾਂਗੇ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਮੌਕਾ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸੀਂ ਕੁਝ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਕਰਾਂਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਫਾਈਲ 'ਤੇ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

(57) ਦਯਾਨੰਦ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਅਤੇ ਹਸਪਤਾਲ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ , (14) ਮੈਡੀਕਲ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਪੋਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਹੀ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪਹਿਲਾਂ ਨੋਟਿਸ ਵਜੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

(14) ILR 2001 (2) ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ 494

(58) ਡਾ. ਦਿਨੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਮੋਤੀ ਲਾਲ ਨਹਿਰੂ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ, ਇਲਾਹਾਬਾਦ (15) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੀ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ 30 ਤਰੀਕ ਤੱਕ ਡਾਕਟਰੀ ਦੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਰਸ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਅਕਾਦਮਿਕ ਸਾਲ ਦੇ ਸਤੰਬਰ. ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਡਾ. ਸੀਧਿਆ ਕਾਬਰਾ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਬਨਾਮ ਦਿੱਲੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ (16) ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਦੁਆਰਾ ਅੱਗੇ ਅਪਣਾਇਆ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਨੇ ਅਨਿਲ ਜੈਨ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਕੇਸ *oi ਆਨੰਦ ਐਸ. ਬੀਜੀ ਬਨਾਮ ਕੋਰਲਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (ਸੁਪਰਾ)* ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਰਸ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਐੱਮ.ਬੀ.ਬੀ.ਐੱਸ./ਬੀ.ਡੀ.ਐੱਸ. ਕੋਰਸਾਂ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਦਾਖਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਾਫੀ ਦੇਰੀ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਅਣਗਹਿਲੀ ਵਾਲੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਹੋਰ ਦੇਰੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਅਕਾਦਮਿਕ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਗੰਭੀਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਹੋਵੇਗੀ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੋਰਸ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 18 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦਾ ਅਸਲ ਅਧਿਐਨ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਦਾਖਲਾ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਕੋਰਸਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਸਥਿਰਤਾ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਵੇਗਾ।

(59) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਅਧੀਨ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ, ਜੋ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

(60) ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਖਬਰਾਂ ਤੋਂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਭਲਾਈ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। 9 ਅਗਸਤ, 2001 ਦੇ ਨੋਟ ਰਾਹੀਂ ਮਾਮਲਾ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ, ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਖੋਜ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 10 ਅਗਸਤ, 2001 ਦੇ ਆਪਣੇ ਨੋਟ ਰਾਹੀਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਫੈਸਲਾ ਨਾ ਲੈਣ ਦੀ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਅਤੇ ਬਰੋਸ਼ਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ, ਮੈਡੀਕਲ ਕੌਂਸਲ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਠੇਸ ਨਾ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਅਤੇ *ਦਯਾਨੰਦ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਅਤੇ ਹਸਪਤਾਲ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਸਮੇਤ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ।* ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਦੇ ਇਸ ਨੋਟ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ

ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਦੁਆਰਾ. ਮੈਡੀਕਲ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਰਿਸਰਚ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਬਰੋਸ਼ਰ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸਬੰਧਤ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਨੋਟ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ 18 ਅਗਸਤ, 2001 ਦੇ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਨਾ ਸਿਰਫ ਉਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਲਈ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅੰਕ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਲਈ ਨੋਟ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਵੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਰਤ ਹੋਰਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਖੇਡਾਂ ਅਤੇ ਅਪਾਹਜ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਰਗੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ। ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨੋਟ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀ ਵਰਗ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਤ ਦੀਆਂ ਕਠੋਰਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦੇਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਸੀ।

(61) ਇਸ ਰਾਖਵੇਂ ਵਰਗ ਨੂੰ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਅੰਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦੇਣ ਲਈ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ 11 ਜੂਨ, 2001 ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ 12 ਜੂਨ, 2001 ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 25 ਮਈ ਨੂੰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, 2001 ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਸਪੈਕਟਸ ਨੂੰ

(15) 1987 (4) SCC 459

(16) 1992 (7) SLR 31

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀਡਿਆ ਗਿਆ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਕਾਦਮਿਕ ਸਾਲ 2000-2001 ਲਈ ਉਕਤ ਸ਼ਰਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਸੁਚੇਤ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਸੀ।

(62) ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਕਰਨ ਲਈ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਤੱਖ ਆਧਾਰ ਦੇ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਲਿਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਅਪਾਹਜ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਲੋੜੀਂਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਯੋਗਤਾ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਦੁਹਰਾਉਣ ਦੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਨੋਟਿਸ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਖੇਡ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਫ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ MBBS ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਸੀਟਾਂ ਭਰਨ ਲਈ ਯੋਗਤਾ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਨੂੰ ਛੋਟ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਿਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਲਿਆ ਗਿਆ, ਇਹ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਫਾਈਲ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਲੱਭਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਆਪਣੀ ਇੱਛਾ ਅਤੇ ਕਲਪਨਾ ਦੇ ਨਿਰਦੇ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚੁਣਿਆ, ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ, ਜਿਸ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

(63) ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਨੁਸੂਚਿਤ (ਜਾਤੀਆਂ/ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲਿਆਂ ਅਤੇ ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ) ਦੀ ਰਾਖਵੀਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਕਾਫ਼ੀ ਗਿਣਤੀ ਨੇ (ਐਡ.) ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਯੋਗਤਾ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਇਹ ਤੱਥ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਅੰਕੜਿਆਂ ਤੋਂ ਸੰਖਿਆਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਲਈ ਕੁੱਲ MBBS ਸੀਟਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਭਰੀਆਂ ਜਾ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ BHMS, BAMS ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਲਈ ਇਸ ਰਾਖਵੀਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਅਧੀਨ ਲੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬੀਡੀਐਸ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਖਾਲੀ ਰਹਿ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਰਤ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ।

(64) ਸਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਆਖਿਆ ਵਿੱਚ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਸ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰਨਾ ਬੇਲੋੜਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਹੁਦਰੇਪਣ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੈ। ਸਰਕਾਰੀ ਫੈਸਲਾ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਈ ਹੋਰ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਸਜਾ ਦੇਣ ਲਈ ਵੀ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਬੰਧਤ ਤਿਮਾਹੀਆਂ ਦੀ ਸਾਵਧਾਨੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਨਾ-ਮੁਕਤੀ ਵਾਲਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ। ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਾ ਸਿਰਫ ਮਨਮਾਨੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇਸ ਵਿਚ ਸਹੀ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ।

(65) ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਹਿਲੂਆਂ 'ਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਡੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਚਰਚਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਗਲਤ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਤਰੁੱਟੀਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਰਾਜ, ਆਪਣੀਆਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਮੈਡੀਕਲ ਕੌਂਸਲ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਵਿਧਾਨਕ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਮਿਆਰਾਂ (ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਰਤ) ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਮੈਡੀਕਲ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੇਡਸਟਾਰ ਹੈ। ਰਾਜ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦਾ ਸਟੈਂਡ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਬਜਾਏ ਕਲਪਨਾ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ।

(66) ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਕੋਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਜਾਂ ਤਾਂ ਪਿਛਾਖੜੀ ਜਾਂ

Mamta Bansal & others v. State of Punjab & others 58
(Swatanter Kumar, J.) 5

ਪਿਛਾਖੜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਸਲ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਹੈ, ਉਚਿਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ 25 ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਸੁਚੇਤ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ। ਮਈ, 2001. ਜ਼ਾਹਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਗਏ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਵਾਜਬ ਗਠਜੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ

Mamta Bansal & others v. State of Punjab & others 586
(Swatanter Kumar, J.)

ਮੈਡੀਕਲ ਕੌਂਸਲ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਰਾਜ ਨੀਤੀ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਸਤੂ। ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮੂਲ ਸੂਚਨਾ ਲਈ ਵਿਆਖਿਆਤਮਕ ਜਾਂ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਸਪੈਕਟਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਸਾਰਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅੰਤਰੀਵ ਥੀਮ ਦਾ ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਭ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਪੇਟੈਂਟ ਮਨਮਾਨੀ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਜਾਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਨਿਰਪੱਖਤਾ, ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਅਤੇ ਸਥਿਰਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

(67) Fori ਦੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਰਨ ਲਈ, *VelChavei noihesita*, ਮਿਤੀ 21 ਅਗਸਤ, 2001 ਦੀ ਅਪ੍ਰਗਟ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ 25 ਮਈ, 2001 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਾਖਲੇ ਕਰਨ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਦੇਰੀ ਦੇ ਮੈਡੀਕਲ ਕੌਂਸਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਆਰ.ਐਨ.ਆਰ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Mamta Bansal & others v. State of Punjab & others 587
(Swatanter Kumar, J.)

ਈਸ਼ਵਰਜੋਤ ਕੌਰ

1954 HC - ਸਰਕਾਰ ਪ੍ਰੈਸ, ਯੂ. ਟੀ., ਸੀ. ਐੱਚ. ਡੀ.